

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/6513. számú

törvényjavaslat

**a közellátás biztonsága szempontjából kiemelkedő jelentőségű vállalkozásokat érintő
egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CXVI. törvény, valamint az azzal
összefüggő egyes törvények módosításáról**

**Előadó: Dr. Draskovics Tibor
igazságügyi és rendészeti miniszter**

Budapest, 2008. október

2008. évi ... törvény

a közellátás biztonsága szempontjából kiemelkedő jelentőségű vállalkozásokat érintő egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CXVI. törvény, valamint az azzal összefüggő egyes törvények módosításáról

1. §

(1) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti

a) a közellátás biztonsága szempontjából kiemelkedő jelentőségű vállalkozásokat érintő egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CXVI. törvény (a továbbiakban: Törvény) 1. §-ának (3) bekezdése;

b) a Törvény 2. §-ának (5) és (6) bekezdése;

c) a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.) 159. §-ának zs) pontja, valamint 160. §-a;

d) a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Get.) 4. §-a (1) bekezdésének zs) pontja, valamint 4/A. §-a.

(2) A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény 127. §-ának x) pontja, valamint 128. §-a nem lép hatályba.

2. §

A Magyar Energia Hivatal az általa a Törvény 2. §-ának (5) és (6) bekezdése, vagy a Vet. 159. §-ának zs) pontja, illetve a Get. 4. §-a (1) bekezdésének zs) pontja alapján kijelölt személyeket legkésőbb 2009. május 31-ig visszahívja, ellenkező esetben a kijelölt személyek megbízatása 2009. május 31-én e törvény erejénél fogva megszűnik.

3. §

(1) E törvény a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) A törvény hatálybalépését követően a közellátás biztonsága szempontjából kiemelkedő jelentőségű vállalkozásokban az alapszabály (társasági szerződés) rendelkezései alapján az egy részvényes vagy részvényesi csoport által gyakorolható szavazati jogok maximálását megállapító szabály alól a Magyar Államot, illetve annak képviselőjét mentesítő rendelkezés alkalmazására nem kerülhet sor.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A Kormány 2007. július 18-án döntött arról, hogy készüljön törvény a stratégiai jelentőségű hazai cégek felvásárlásának feltételeit megállapító törvények módosításáról. A cél az volt, hogy a nyilvános vételi ajánlattétel szabályai egyértelműek legyenek, az esetleges felvásárlás folyamata pedig a korábbinál átláthatóbbá váljon. Az Országgyűlés 2007. október 8-án fogadta el a közellátás biztonsága szempontjából kiemelkedő jelentőségű vállalkozásokat érintő egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CXVI. törvényt (a továbbiakban: Törvény).

Az Európai Bizottság 2007. november 13-án Magyarországgal szemben hivatalos felszólítás küldésével kötelezettségszegési eljárást indított (2007/2387. sz.) a közellátás biztonsága szempontjából kiemelkedő jelentőségű vállalkozásokra irányadó szabályozás miatt. A Bizottság álláspontja szerint a közösségi jog – különösen a tőke szabad mozgása és a letelepedés szabadsága (az EK-Szerződés 56., illetve 43. cikke) – vonatkozásában összeegyeztethetlenség merülhet fel a Törvény egyes rendelkezései kapcsán.

A tervezett módosítás célja a Törvény egyes, a Bizottság által megalapozottan kifogásolt rendelkezéseinek hatályon kívül helyezése révén a közösségi joggal való összhang megteremtése, ezáltal a Magyarország ellen indított kötelezettségszegési eljárás megszüntetésének elősegítése.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

Az 1. §-hoz

A Javaslat 1. §-a hatályon kívül helyezi a Törvény 1. §-ának (3) bekezdését, valamint 2. §-ának (5)-(6) bekezdését.

A Törvény 1. §-ának (3) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „a stratégiai jelentőségű gazdasági társaságban nyilvános vételi ajánlat útján történő befolyásszerzés esetén a nyilvános vételi ajánlat mellékletét képező működési tervet az ajánlattevő legfőbb szervének is – az ajánlatnak a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéhez történő benyújtását megelőzően – jóvá kell hagynia”.

A Törvény e rendelkezés esetében azt a körülményt vette figyelembe, hogy a stratégiai ágazatba tartozó társaság tevékenysége vonatkozásában fokozottan szükséges a befolyásszerző üzleti elképzeléseinek előzetes ismerete mind a részvényesek, mind a vállalkozás munkavállalóinak, de általában az érintett piac egészének a szempontjából. Az ellátás biztonságának szempontját az Európai Bíróság a közösségi jog szerint is jogszerű korlátozási okként ismerte el több ítéletében – az arányosság követelményének fenntartása mellett. A Bizottság előzetes álláspontja szerint azonban e rendelkezéssel a magyar jogalkotó túllépte a még arányos korlátozás mértékét.

A Bizottság értelmezése szerint ugyanis a felvásárló ajánlattételi szándéka így nyilvánossá válhat jóval azelőtt, hogy a felvásárlónak egyébként az ajánlatát be kellene nyújtania, a

társaság vezetése ugyanis arra van kötelezve, hogy összehívja a társaság közgyűlését, amely akár 30 napot is igénybe vehet. Ezáltal, a Bizottság álláspontja szerint elvész az átvétellel járó meglepetés hatása, és jelentősen nőhet a vételár. A Bizottság felhívta a figyelmet arra is, hogy a magyar szabályozás által védett közérdeket, az ellátás biztonságát már más, az adott szolgáltatás ágazati szabályai kellően biztosítják (pl. a Magyar Energia Hivatal jóváhagyási joga az energiaszolgáltatók felvásárlása, szétválása, megszűnése, egyesülése esetén).

Ezenkívül, a Bizottság álláspontja szerint a szabályozás „jóval túlmutat a magyar energia- és vízellátás biztonságához szükséges mértéken, így aránytalan”, mivel a Törvény a „külföldi ajánlattevők tekintetében sérti a többi tagállam azon jogát, hogy a társasági jogban megállapítsa a területén letelepedett gazdasági társaságok döntéshozatali hatáskörének elosztását”.

A Törvény 2. §-ának (5) bekezdése és a kapcsolódó (6) bekezdése – összhangban a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: Vet.), valamint a földgázellátásról szóló 2003. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Get.) vonatkozó rendelkezéseivel – úgy rendelkezik, hogy „a Magyar Energia Hivatal az ország energiaellátásának biztonsága szempontjából stratégiai jelentőségű gazdasági társaság igazgatóságának és felügyelőbizottságának egy-egy tagját, illetve igazgatótanácsának egy tagját [...] jelöli”.

Tekintettel arra, hogy a Magyar Energia Hivatalnak egyébiránt erősebb jogosítványai vannak az érintett társaságok megfelelő működése felett, a Bizottság e rendelkezés szükségességét is megkérdőjelezte.

Az Európai Bíróság álláspontja szerint ugyanis – amelyre a Bizottság is hivatkozott – a hatóságok különleges jogai vélhetően elriasztják a potenciális befektetőket, illetve szükségtelenül és aránytalan módon korlátozzák a vállalkozások működését, illetve működtetését, így az EK-Szerződés 43. és 56. cikke értelmében a tőkemozgásokra és a szabad letelepedésre vonatkozó korlátozásnak minősülnek. Tekintettel a Törvény 3. §-ának (3) bekezdésére, valamint 4. §-ának (2) bekezdésére, amelynek értelmében a kijelölt személy tevékenységéről és a testületi üléseken a közellátás biztonságát érintő kérdésekben képviselt álláspontjáról köteles a Magyar Energia Hivalt rendszeresen tájékoztatni, a Bizottság álláspontja szerint megállapítható, hogy „a megfigyelői státusz a kiváltságos információkhoz való hozzáférés révén elősegíti a meglévő különleges jogok érvényesítését, és ezáltal elriasztja a potenciális befektetőket”.

A Bizottság jelezte továbbá, hogy a Törvény olyan értelemben módosítja a Vet. 160. §-ának (1) bekezdését, miszerint a megfelelő szakmai képezéssel, gyakorlattal rendelkező, Magyar Energia Hivatal által jelölt személy jogosult részt venni az ország villamosenergia-ellátásának biztonsága szempontjából stratégiai jelentőségű, külön törvényben meghatározott gazdasági társaság ügyvezetésében, illetve a gazdasági társaság működésének ellenőrzésében. Az ügyvezetésben és az ellenőrzésben való részvételi jogosultság pedig korlátozza a többi tulajdonos megfelelő lehetőségét a társaság ügyvezetésében és ellenőrzésében való tényleges részvételre, és ezért az érintett társaságokba irányuló közvetlen befektetések korlátozásának minősül.

A Magyar Energia Hivatal által jelölt megfigyelő személyt illetően a Bizottság felvetette, hogy „mivel – a Törvény rendelkezései alapján – a megfigyelőnek nincs megbízása a Magyar

Energia Hivatal képviselőjére [és szavazati joggal sem rendelkezik] a vezető testületekben, nincs abban a helyzetben, hogy valódi és kellően súlyos veszély vagy válsághelyzet esetén hozzá tudjon járulni az energiaellátás minimális szintjének biztosításához”. Következésképpen a szóban forgó rendelkezés a Bizottság álláspontja szerint nem alkalmas a kitűzött cél elérésére.

Összességében tekintettel arra, hogy a Magyar Energia Hivatal más törvényekben – a Vet.-ben, a Get.-ben, illetve a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvényben (a továbbiakban: új Get.) – biztosított hatósági jogosultságaihoz képest a szóban forgó rendelkezések kisebb hatású eszköznek tekinthetők, ezek hatályon kívül helyezése nem érinti a Törvény által kitűzött cél elérését.

Az 1. § ezenkívül hatályon kívül helyezi a Vet., Get. és az új Get. vonatkozó, a Törvény fentebb említett rendelkezéseivel kapcsolódó §-ait.

A 2. §-hoz

A Javaslat 2. §-a az 1. §-sal hatályon kívül helyezett rendelkezések miatt szükségessé váló átmeneti szabályozásról rendelkezik, amennyiben kimondja, hogy a Magyar Energia Hivatal az általa a Törvény 2. §-ának (5) és (6) bekezdése, vagy a Vet. 159. §-ának zs) pontja, illetve a Get. 4. §-a (1) bekezdésének zs) pontja alapján kijelölt személyeket legkésőbb 2009. május 31-ig visszahívja, ellenkező esetben a kijelölt személyek megbízatása 2009. május 31-én a törvény erejénél fogva megszűnik.

A 3. §-hoz

E paragrafus a Javaslat hatálybalépéséről rendelkezik. Továbbá, kimondja, hogy a törvény hatálybalépését követően a közellátás biztonsága szempontjából kiemelkedő jelentőségű vállalkozásokban az alapszabály (társasági szerződés) rendelkezései alapján az egy részvényes vagy részvényesi csoport által gyakorolható szavazati jogok maximálását megállapító szabály alól a Magyar Államot, illetve annak képviselőjét mentesítő rendelkezés alkalmazására nem kerülhet sor.